

VOORWOORD

In deze brochure stellen wij u graag een brede waaier van vormen voor die Vormingscentrum Guislain vzw aanbiedt in het voorjaar van 2012.

Wij laten u op deze wijze kennismaken met een vormingsaanbod voor basispersoneel, middenkader en leidinggevenden uit welzijn, zorg en onderwijs.

Ons vormingsaanbod werd inhoudelijk vernieuwd en heel wat deskundigen uit de scholen en zorginstellingen van de Broeders van Liefde staan garant voor een kwaliteitsvol aanbod. Onze vormen zijn zoveel mogelijk praktijkgericht en interactief: u verwerft kennis en vaardigheden die u onmiddellijk kunt toepassen in uw concrete werkomgeving. Elke vorming heeft een specifieke en unieke inhoud.

Deze brochure is losbladig. Dit vergemakkelijkt een gerichte bekendmaking en verspreiding van het vormingsaanbod naar de verschillende geïnteresseerden.

U kunt het vormingsaanbod van Vormingscentrum Guislain vzw ook consulteren via onze website: www.vormingscentrumguislain.be/kalender. De website wordt dagelijks geactualiseerd.

Onze vormen vinden plaats in het Vormingscentrum Guislain te Gent. Daarnaast worden er ook vormen georganiseerd in ons Vormingscentrum 'Huize Leven' te Brugge.

De inschrijvingsmodaliteiten staan voor elke vorming apart vermeld. Tijdig inschrijven is aangewezen, want het aantal plaatsen is beperkt.

U kunt op Vormingscentrum Guislain vzw ook een beroep doen om vormen op maat in uw school of voorziening te verzorgen.

We hopen dat u in ons aanbod een vorming of training vindt die een antwoord biedt op uw vragen en noden. We staan graag te uwer beschikking voor verdere informatie.

Marc Keuleneer
Algemeen Directeur
Vormingscentrum Guislain vzw

Inleiding in de psychopathologie

Dinsdag 31 januari 2012

Situering

Iedereen wordt al eens geconfronteerd met onbegrijpelijk gedrag van psychiatrische patiënten. Vaak zijn zij die geen psychiatrische opleiding genoten hebben hier het meest getuige van of komen zij op een heel andere manier met hen in contact. Zonder de achtergrond van de patiënten te kennen, is het niet altijd gemakkelijk op een goede manier met hen in communicatie te treden. Onzekerheid, medelijden, maar ook angst en onbegrip staan dit soms in de weg.

Deze vorming wil een deel van die barrières mee helpen wegnemen door enerzijds een stuk algemene theorie mee te geven, maar anderzijds ook voldoende tijd vrij te maken voor praktische voorbeelden die het omgaan met psychiatrische patiënten in het dagelijkse leven moeten vereenvoudigen.

Inhoud

Vaak voorkomende psychopathologieën worden door middel van voorbeelden weergegeven. De aandacht zal voornamelijk gericht worden op angst- en stemmingsproblemen, persoonlijkheidsproblematiek en psychotische stoornissen.

In tweede instantie wordt de achterliggende theorie getoetst aan de concrete praktijk. Uiteindelijk komen we tot een aantal tips en begeleidingsvaardigheden.

Methodiek

Afwisselende (interactieve) ex-cathedra presentatie met tijd en ruimte voor praktijkvoorbeelden uit het werkveld van de deelnemers.

Doelgroep

Niet-psychiatrisch geschoolde (basis)medewerkers uit (geestelijke) gezondheids- en thuiszorg. Maximum 15 deelnemers.

Lesgever

Roos Crabbe is psychologe in PC Zoete Nood Gods te Lede. Ze is gespecialiseerd in psychogeriatric en chronisch complexe psychiatrische problematiek.

Locatie en datum

Deze vorming vindt plaats op dinsdag 31 januari 2012 van 9.30 u. tot 16.30 u. in Vormingscentrum 'Huize Leven', Boeveriestraat 14, 8000 Brugge. Het onthaal begint om 9 u.

Praktische inlichtingen

Inschrijvingen

Het **inschrijvingsformulier** (medewerkers Broeders van Liefde) voor deze vorming kunt u **downloaden** via www.vormingscentrumguislain.be/kalender.

Er kunnen **maximaal 2 personen per voorziening of school** aan deze vorming deelnemen. Gelieve het inschrijvingsformulier uitsluitend via de directie of de VTO-coördinator aan ons te bezorgen, via fax of e-mail, uiterlijk 2 weken vóór de start van de vorming.

Na ontvangst van de inschrijving bezorgen wij u nog een bevestiging en wordt er ook een factuur bezorgd aan de voorziening of school.

Deelnameprijs

Sector Verzorgingsinstellingen: 10 euro per persoon (incl. koffie, maaltijd en infomap)

Sector Welzijn - Buitengewoon Onderwijs:

- Subsector Welzijn: 10 euro per persoon (incl. koffie, maaltijd en infomap)
- Subsector Buitengewoon Onderwijs: 16 euro per persoon (incl. koffie, maaltijd en infomap)

Sector Onderwijs: 16 euro per persoon (incl. koffie, maaltijd en infomap)

Annuleringsvoorwaarden

Bij annulering van de inschrijving **minder dan 3 werkdagen** voor de aanvang van de vorming is de totale deelnameprijs verschuldigd.

De annulering dient steeds schriftelijk te gebeuren en is **pas definitief na ontvangst-bevestiging** van Vormingscentrum Guislain vzw.

Inlichtingen

Coördinatie Dienst Vorming - Vormingscentrum Guislain vzw

Marc Keuleneer   Algemeen Directeur   - marc.keuleneer@fracarita.org

Ingo Verheye   Stafmedewerker   - TEL 09 216 35 77 - ingo.verheye@fracarita.org

Vanessa Scheir   Stafmedewerker   - TEL 09 216 35 89 - vanessa.scheir@fracarita.org

Praktische organisatie en structuurwerking in een anti-klas type 2

Woensdag 1 februari 2012

Situering

Voor wie in een schoolse situatie kinderen met autisme begeleidt, is het niet altijd eenvoudig om de juiste organisatie binnen de klaswerking of therapie op poten te zetten. Veel typische problemen of moeilijkheden worden niet of verkeerd begrepen of geïnterpreteerd. Hoe moeten we dan verder aan de slag?

Inhoud

In deze vorming krijgen we zicht op het organiseren van een concrete praktijkwerking in een anti-klas. We ontdekken het belang van structuur en visuele ondersteuners binnen de inrichting van de ruimte en de verschillende soorten activiteiten. We focussen op het leren invullen van (gestructureerde) vrije tijd. Daarnaast hebben we ook aandacht voor het gebrek aan sociale vaardigheden. Er is de mogelijkheid tot het concreet uitwisselen van ervaringen omtrent een drietal methodes, nl. 'Over(het)leven', Perspectiefnemingsvaardigheden bij kinderen met autismespectrumstoornis en 'Tim en Flapoor'.

Methodiek

Deze vorming is vooral zeer praktisch opgevat. We vertrekken vanuit het aangeboden materiaal in de klas. Foto's en concreet materiaal zorgen voor extra duidelijkheid. Er komen veel praktijkvoorbeelden aan bod waarbij zeker gelegenheid zal geboden worden om een brug te slaan naar de eigen praktijksituatie.

Doelgroep

Deze vorming richt zich tot alle medewerkers uit de zorgverlenende sector, maar voornamelijk leerkrachten die werken met kinderen met autisme. Maximum 20 deelnemers.

Lesgever

Petra Van Assche is leerkracht in een anti-klas voor kinderen met een matige mentale beperking (type 2) in het BuLO Sint-Jozef, Campus Stropkaai, Gent. Ze is ook mentor voor beginnende leerkrachten en leerkrachten in opleiding. Verder volgde ze zelf verschillende cursussen omtrent autisme en werkt ze reeds 13 jaar in het buitengewoon onderwijs, waarvan 7 jaar in de anti-klas.

Locatie en datum

Deze vorming vindt plaats op woensdag 1 februari 2012 van 13.30 u. tot 16.30 u. in het Vormingscentrum Guislain, Jozef Guislainstraat 43, 9000 Gent. Het onthaal begint om 13 u.

Praktische inlichtingen

Inschrijvingen

Het **inschrijvingsformulier** (medewerkers Broeders van Liefde) voor deze vorming kunt u **downloaden** via www.vormingscentrumguislain.be/kalender.

Er kunnen **maximaal 2 personen per voorziening of school** aan deze vorming deelnemen. Gelieve het inschrijvingsformulier uitsluitend via de directie of de VTO-coördinator aan ons te bezorgen, via fax of e-mail, uiterlijk 2 weken vóór de start van de vorming.

Na ontvangst van de inschrijving bezorgen wij u nog een bevestiging en, indien van toepassing, wordt er ook een factuur bezorgd aan de voorziening of school.

Deelnameprijs

Sector Verzorgingsinstellingen: Gratis

Sector Welzijn - Buitengewoon Onderwijs:

- Subsector Welzijn: Gratis
- Subsector Buitengewoon Onderwijs: 10 euro per persoon

Sector Onderwijs: 10 euro per persoon

Annuleringsvoorwaarden

Bij annulering van de inschrijving **minder dan 3 werkdagen** voor de aanvang van de vorming is de totale deelnameprijs verschuldigd.

De annulering dient steeds schriftelijk te gebeuren en is **pas definitief na ontvangst-bevestiging** van Vormingscentrum Guislain vzw.

Inlichtingen

Coördinatie Dienst Vorming - Vormingscentrum Guislain vzw

Marc Keuleneer   Algemeen Directeur   -   marc.keuleneer@fracarita.org

Ingo Verheye   Stafmedewerker   -   TEL 09 216 35 77   -   ingo.verheye@fracarita.org

Vanessa Scheir   Stafmedewerker   -   TEL 09 216 35 89   -   vanessa.scheir@fracarita.org

Hulpverlening bij Niet Aangeboren Hersenletsel (NAH)

Vrijdag 3 februari 2012

Situering

Een Niet Aangeboren Hersenletsel (NAH) is geen onbekende meer in het landschap van de hulpverlening. Een hersenletsel heeft ingrijpende gevolgen, zowel voor degene die het krijgt als voor de mensen in zijn of haar omgeving. Vaak is iemand met hersenletsel blijvend aangewezen op hulp. Na jaren volgehouden inspanning is deze doelgroep bekender en zijn er meer en meer aangepaste vormen van hulpverlening ontstaan. Het is een begeleiding waarbij we aandacht moeten besteden aan de vele facetten van een persoon, ook facetten die we soms als evident beschouwen. Bovendien is elke persoon anders maar elke persoon met NAH is nóg anders.

Inhoud

Het gedrag na een hersenletsel wordt gekenmerkt door een onmogelijke verscheidenheid in interactie, emotie, patronen en reacties. Toch gaan we enkele grote lijnen trekken die een houvast kunnen zijn bij de begeleiding van personen met NAH. We vertrekken van een essentiële neuropsychologische basis en zullen van daaruit de verschillende aspecten van de psychische beleving verkennen, de wijze waarop de verwerking van verandering kan verlopen, de rol van de omgeving en de familie hierbij. We gaan stilstaan bij enkele concrete moeilijk hanteerbare gedragingen, zoals impulscontrolestoornissen, apathie en anosognosie en richtlijnen naar een benadering formuleren.

Tijdens de workshop krijg je informatie over 'Hooi op je vork' als ondersteuningsmodel voor mensen met hersenletsel. Via praktische oefeningen maak je kennis met de werkwijze. Je wordt op de hoogte gebracht van de uitgangspunten van het model 'Hooi op je vork'. Je maakt kennis met de stappen waaruit het model bestaat (ontdekken, ontwikkelen) en de kapstok waaraan informatie wordt opgehangen (leefgebieden).

Methodiek

De cursus wordt ex-cathedra gegeven, doorspekt met voorbeelden en demonstraties die de inleving ten goede kunnen komen.

De volgende onderdelen komen aan de orde:

- 'Hooi op je vork': wat houdt de methode in?
- Stappen van het begeleidingsmodel: ontdekken, ontwikkelen, leefgebieden, doelen
- Hersenletsel en begeleiding (video 'Hooi op je vork')
- Beantwoording van vragen en inbreng van casussen

Doelgroep

De dag is gericht naar professionelen die regelmatig in contact komen met personen met NAH. Enige ervaring met deze doelgroep is aangewezen. Basiskennis van neuropsychologie is niet vereist. De workshop is ook geschikt als start voor de invoering van het begeleidingsmodel in je organisatie. Maximum 20 deelnemers.

Lesgever

Guy Lorent is klinisch neuropsycholoog. Hij is werkzaam als psycholoog en therapeutisch coördinator in UPC Sint-Kamillus te Bierbeek op de afdeling AGP. Hij werkt sedert 1990 met personen met een niet aangeboren hersenletsel, personen met dementie en jongdementie. Hij heeft zich gespecialiseerd in de gevolgen op emotioneel en gedragsmatig vlak bij deze aandoeningen.

Kristof Weytens is ortho-agoog in OC De Beweging te Gijzenzele. Hij heeft specifiek werkervaring in het ondersteunen van personen met een niet aangeboren hersenletsel.

Locatie en datum

Deze vorming vindt plaats op vrijdag 3 februari 2012 van 9.30 u. tot 16.30 u. in het Vormingscentrum Guislain, Jozef Guislainstraat 43, 9000 Gent. Het onthaal begint om 9 u.

Praktische inlichtingen

Inschrijvingen

Het **inschrijvingsformulier** (medewerkers Broeders van Liefde) voor deze vorming kunt u **downloaden** via www.vormingscentrumguislain.be/kalender.

Er kunnen **maximaal 2 personen per voorziening of school** aan deze vorming deelnemen. Gelieve het inschrijvingsformulier uitsluitend via de directie of de VTO-coördinator aan ons te bezorgen, via fax of e-mail, uiterlijk 2 weken vóór de start van de vorming.

Na ontvangst van de inschrijving bezorgen wij u nog een bevestiging en wordt er ook een factuur bezorgd aan de voorziening of school.

Deelnemeprijs

Sector Verzorgingsinstellingen: 10 euro per persoon (incl. koffie, maaltijd en infomap)

Sector Welzijn - Buitengewoon Onderwijs:

- Subsector Welzijn: 10 euro per persoon (incl. koffie, maaltijd en infomap)
- Subsector Buitengewoon Onderwijs: 16 euro per persoon (incl. koffie, maaltijd en infomap)

Sector Onderwijs: 16 euro per persoon (incl. koffie, maaltijd en infomap)

Annuleringsvoorwaarden

Bij annulering van de inschrijving **minder dan 3 werkdagen** voor de aanvang van de vorming is de totale deelnemeprijs verschuldigd.

De annulering dient steeds schriftelijk te gebeuren en is **pas definitief na ontvangst-bevestiging** van Vormingscentrum Guislain vzw.

Inlichtingen

Coördinatie Dienst Vorming - Vormingscentrum Guislain vzw

Marc Keuleneer   Algemeen Directeur - marc.keuleneer@fracarita.org

Ingo Verheye   Stafmedewerker   - TEL 09 216 35 77 - ingo.verheye@fracarita.org

Vanessa Scheir   Stafmedewerker   - TEL 09 216 35 89 - vanessa.scheir@fracarita.org

Basisworkshop Autismespectrumstoornissen (ASS)

Dinsdag 7 februari 2012

Situering

Wat is ASS? Met welke problemen worden mensen met ASS geconfronteerd in hun dagelijks leven? Hoe gaan we om met mensen met ASS?

In deze vorming (basistheorie) wordt aandacht besteed aan de triade van de autistische storing, de valkuilen voor begeleiders, de sociale problemen voor mensen met ASS, concrete communicatie, ... Door autisme te leren begrijpen en met een 'autisme-bril' te kijken, kunnen we naar een betere begeleiding van mensen (leerlingen) met autisme evolueren.

Inhoud

Enkele vragen waarop we een antwoord (proberen te) bieden:

- Hoe ga ik als leerkracht om met leerlingen met autisme en een (rand)normale begaafdheid in mijn klas?
- Welke impact heeft een leerling met autisme op mijn klas?
- Moet ik mijn leerkrachtenstijl veranderen/aanpassen?
- Hoe verloopt de communicatie met/van een leerling met ASS?
- Hoe zorg je voor verduidelijking van (sociale) contexten?

Methodiek

Aan de hand van een PowerPoint-presentatie en voorbeelden uit de praktijk van een BuSO-school wordt de basistheorie rond ASS verduidelijkt, maar er wordt geen boekenkennis gebracht.

Doelgroep

Deze workshop is bedoeld voor leerkrachten of begeleiders die geen kennis hebben over ASS, of beperkte ervaring hebben met ASS. Maximum 25 deelnemers.

Lesgever

Gordon Desodt is leerkracht anti-werking OV3 (observatiejaar en kwalificatiefase), ASV-coördinator en schoolmentor aan BuSO Sint-Gregorius te Gentbrugge.

Locatie en datum

Deze vorming vindt plaats op dinsdag 7 februari 2012 van 13.30 u. tot 16.30 u. in het Vormingscentrum Guislain, Jozef Guislainstraat 43, 9000 Gent. Het onthaal begint om 13 u.

Praktische inlichtingen

Inschrijvingen

Het **inschrijvingsformulier** (medewerkers Broeders van Liefde) voor deze vorming kunt u **downloaden** via www.vormingscentrumguislain.be/kalender.

Er kunnen **maximaal 2 personen per voorziening of school** aan deze vorming deelnemen. Gelieve het inschrijvingsformulier uitsluitend via de directie of de VTO-coördinator aan ons te bezorgen, via fax of e-mail, uiterlijk 2 weken vóór de start van de vorming.

Na ontvangst van de inschrijving bezorgen wij u nog een bevestiging en, indien van toepassing, wordt er ook een factuur bezorgd aan de voorziening of school.

Deelnameprijs

Sector Verzorgingsinstellingen: Gratis

Sector Welzijn - Buitengewoon Onderwijs:

- Subsector Welzijn: Gratis
- Subsector Buitengewoon Onderwijs: 10 euro per persoon

Sector Onderwijs: 10 euro per persoon

Annuleringsvoorwaarden

Bij annulering van de inschrijving **minder dan 3 werkdagen** voor de aanvang van de vorming is de totale deelnameprijs verschuldigd.

De annulering dient steeds schriftelijk te gebeuren en is **pas definitief na ontvangst-bevestiging** van Vormingscentrum Guislain vzw.

Inlichtingen

Coördinatie Dienst Vorming - Vormingscentrum Guislain vzw

Marc Keuleneer   Algemeen Directeur   -   marc.keuleneer@fracarita.org

Ingo Verheye   Stafmedewerker   -   TEL 09 216 35 77   -   ingo.verheye@fracarita.org

Vanessa Scheir   Stafmedewerker   -   TEL 09 216 35 89   -   vanessa.scheir@fracarita.org

Liefdevol leidinggeven: coach jezelf én je organisatie

Vrijdag 10 februari en donderdag 15 maart 2012

Situering

Bij coaching is men gericht om de andere te helpen succesvol te worden door gezamenlijk doelen te formuleren, door oprechte complimenten te maken en constructief te sturen. Het is een vaardigheid om mensen verder te brengen. Een succesvol leider weet dus met wat én wie hij bezig is en kan medewerkers motiveren en stimuleren. Op die manier zorgt de leidinggevende voor een goed presterend team. Wie leiding wil geven over anderen, moet immers in staat zijn om leiding te geven over zichzelf.

Vanuit een visie op leiderschap is het de bedoeling inzicht te geven in je persoonlijke leiderschapsstijl om zelf te kunnen blijven groeien als leidinggevende. Het coachen van jezelf als leidinggevende én het coachen van medewerkers staan centraal. Daarin komen verschillende leiderschapscompetenties aan bod en worden linken gelegd met deelthema's als kwaliteitszorg, selfmanagement, functioneringsgesprekken, stijlen van leidinggeven, ...

Door deze navorming zal je enkele waarden en normen inzake leidinggeven opnieuw centraal stellen en de energie vinden om in je dagelijks handelen medewerkers liefdevol te benaderen bij het bereiken van de afgesproken doelstellingen.

Inhoud

Dag 1: vrijdag 10 februari 2012

Coach jezelf: personal coaching voor je eigen leiderschapsontwikkeling

Dag 2: donderdag 15 maart 2012

Coachen van medewerkers in je organisatie

Methodiek

De vorming is afwisselend opgebouwd rond inleidende kaders, schema's en beschouwingen aan de hand van PowerPoint-presentatie, individuele reflecties, groepsopdrachten en intervisiemomenten. Hiermee trachten we ook aan te sluiten bij concrete vragen vanuit de deelnemers m.b.t. het centrale onderwerp. Een streepje muziek zorgt voor een aangenaam geheel.

Doelgroep

Deze tweedaagse opleiding richt zich tot alle medewerkers die in een leidinggevende positie staan (directies, middenkaderfuncties, coördinatoren, afdelingsverantwoordelijken, ...).
Maximum 15 deelnemers.

Lesgever

Yves Demaertelaere is gemandateerde inrichtende macht Broeders van Liefde en adjunct-sectorverantwoordelijke gewoon secundair onderwijs.

Locatie en data

Deze vorming vindt plaats op vrijdag 10 februari en donderdag 15 maart 2012, telkens van 9.30 u. tot 17 u. in Vormingscentrum 'Huize Leven', Boeveriestraat 14, 8000 Brugge. Het onthaal begint om 9 u.

Praktische inlichtingen

Inschrijvingen

Het **inschrijvingsformulier** (medewerkers Broeders van Liefde) voor deze vorming kunt u **downloaden** via www.vormingscentrumguislain.be/kalender.

Er kunnen **maximaal 2 personen per voorziening of school** aan deze vorming deelnemen. Gelieve het inschrijvingsformulier uitsluitend via de directie of de VTO-coördinator aan ons te bezorgen, via fax of e-mail, uiterlijk 2 weken vóór de start van de vorming.

Na ontvangst van de inschrijving bezorgen wij u nog een bevestiging en wordt er ook een factuur bezorgd aan de voorziening of school.

Deelnameprijs

Sector Verzorgingsinstellingen: 20 euro per persoon (incl. koffie, maaltijden en infomap)

Sector Welzijn - Buitengewoon Onderwijs:

- Subsector Welzijn: 20 euro per persoon (incl. koffie, maaltijden en infomap)
- Subsector Buitengewoon Onderwijs: 32 euro per persoon (incl. koffie, maaltijden en infomap)

Sector Onderwijs: 32 euro per persoon (incl. koffie, maaltijden en infomap)

Annuleringsvoorwaarden

Bij annulering van de inschrijving **minder dan 3 werkdagen** voor de aanvang van de vorming is de totale deelnameprijs verschuldigd.

De annulering dient steeds schriftelijk te gebeuren en is **pas definitief na ontvangst-bevestiging** van Vormingscentrum Guislain vzw.

Inlichtingen

Coördinatie Dienst Vorming - Vormingscentrum Guislain vzw

Marc Keuleneer   Algemeen Directeur   - marc.keuleneer@fracarita.org

Ingo Verheye   Stafmedewerker   - TEL 09 216 35 77 - ingo.verheye@fracarita.org

Vanessa Scheir   Stafmedewerker   - TEL 09 216 35 89 - vanessa.scheir@fracarita.org

Draagkracht van een school

Woensdag 15 februari 2012

Situering

"Zorgvragen" zijn voor scholen uit het gewoon onderwijs al lang geen nieuwigheid meer. Toch blijkt, ondanks alle goede wil, dat het beantwoorden van deze zorgvragen niet altijd even evident is.

Ingaan op een zorgvraag staat dikwijls gelijk aan het laten rollen van een sneeuwbal: bijkomende nascholingen voor personeel, voorlichting aan de ouders, een aanzuigeffect dat gecreëerd wordt, enz.

Inhoud

Hoever kunnen of moeten we als school hier in gaan? Waar ligt de grens voor het team? Hoe verhouden zich draaglast en draagkracht? Het zou gemakkelijk zijn als dit allemaal objectief meetbaar was. Maar er is ook de subjectieve dimensie: hoe worden die factoren beleefd binnen een schoolteam?

Methodiek

In kleine discussiegroepen worden een aantal uitdagende stellingen besproken. Op die manier worden de componenten van draagkracht blootgelegd, waarbij telkens aandacht wordt gegeven aan de objectieve en de subjectieve dimensie. Daarnaast zullen er ook kapstukken worden aangereikt om zicht te krijgen op de draagkracht van een team en de individuele leerkracht.

Doelgroep

Deze vorming richt zich tot directies, directieteams, zorgcoördinatoren, leerlingenbegeleiders, nascholingsverantwoordelijken en leerkrachten. Maximum 15 deelnemers.

Lesgever

Guido Declercq is stafmedewerker Dienst Vorming aan het Vormingscentrum Guislain en mastertrainer Special Education voor buitenlandse opleidingsinitiatieven bij de Broeders van Liefde. Hij was voorheen twintig jaar leerkracht, tien jaar directeur en vier jaar hoofdbegeleider en coördinator buitengewoon onderwijs. In deze hoedanigheden had hij van kortbij te maken met de problematiek van draagkracht van een team of individuele leerkracht.

Locatie en datum

Deze vorming vindt plaats op woensdag 15 februari 2012 van 13.30 u. tot 16.30 u. in Vormingscentrum Guislain, Jozef Guislainstraat 43, 9000 Gent. Het onthaal begint om 13 u.

Praktische inlichtingen

Inschrijvingen

Het **inschrijvingsformulier** (medewerkers Broeders van Liefde) voor deze vorming kunt u **downloaden** via www.vormingscentrumguislain.be/kalender.

Er kunnen **maximaal 2 personen per voorziening of school** aan deze vorming deelnemen. Gelieve het inschrijvingsformulier uitsluitend via de directie of de VTO-coördinator aan ons te bezorgen, via fax of e-mail, uiterlijk 2 weken vóór de start van de vorming.

Na ontvangst van de inschrijving bezorgen wij u nog een bevestiging en, indien van toepassing, wordt er ook een factuur bezorgd aan de voorziening of school.

Deelnameprijs

Sector Verzorgingsinstellingen: Gratis

Sector Welzijn - Buitengewoon Onderwijs:

- Subsector Welzijn: Gratis
- Subsector Buitengewoon Onderwijs: 10 euro per persoon

Sector Onderwijs: 10 euro per persoon

Annuleringsvoorwaarden

Bij annulering van de inschrijving **minder dan 3 werkdagen** voor de aanvang van de vorming is de totale deelnameprijs verschuldigd.

De annulering dient steeds schriftelijk te gebeuren en is **pas definitief na ontvangst-bevestiging** van Vormingscentrum Guislain vzw.

Inlichtingen

Coördinatie Dienst Vorming - Vormingscentrum Guislain vzw

Marc Keuleneer   Algemeen Directeur   -   marc.keuleneer@fracarita.org

Ingo Verheye   Stafmedewerker   -   TEL 09 216 35 77   -   ingo.verheye@fracarita.org

Vanessa Scheir   Stafmedewerker   -   TEL 09 216 35 89   -   vanessa.scheir@fracarita.org

Voordien collega, nu leider?

Donderdag 16 februari en dinsdag 6 maart 2012

Situering

Leidinggevenden in het middenkader komen vaak uit de basis, van collega worden ze verantwoordelijke. Hun plaats in het team en hun rol ten opzichte van de (ex-) collega's wordt dan ook anders. Vaak komen ze terecht in een tussenpositie tussen de directie en de basis. Redenen genoeg om eens stil te staan bij de uitdagingen die deze nieuwe positie met zich meebrengt.

Inhoud

De volgende thema's komen aan bod:

- Ben je een leider met stijl? Voor- en nadelen van verschillende leiderschapstijlen.
- Valkuilen voor een (nieuwe) leidinggevende.
- Stuurman of coach: hoe als leidinggevende omgaan met je vroegere collega's?
- Dichtbij of veraf: hoe hou je de juiste afstand ten opzichte van je collega's?

Goede wijn ... wordt zelden gedronken: hoe kan je omgaan met (positieve) kritiek tegenover je collega's?

Methodiek

We werken met een afwisseling van

- korte theoretische uiteenzettingen
- ervaringsoefeningen en intervisie
- gebruik van observatieschema's
- een actieplan dat men kan toepassen in de concrete werksituatie

Naast de aangegeven thema's is er ook ruimte voor de praktijkvragen van de deelnemers.

Doelgroep

Nieuwe leidinggevenden (hoofdverpleegkundigen, hoofdopvoeders, coördinatoren, ...) uit de social-profitsector: (geestelijke) gezondheidszorg, het welzijnswerk, de ouderenzorg, de orthopedagogische sector, het maatschappelijk werk. Maximum 15 deelnemers.

Lesgever

Paul Fivez is klinisch psycholoog en freelance psychotherapeut en trainer. Hij was als psycholoog werkzaam aan de Universiteit Antwerpen, in een Algemeen Ziekenhuis en in een privé-praktijk. Verder is hij 20 jaar actief in vorming, opleiding en coaching in organisaties in de non-profitsector, onder meer als educatief stafmedewerker van Vormingscentrum Guislain vzw.

Locatie en data

Deze vorming vindt plaats op donderdag 16 februari en dinsdag 6 maart 2012, telkens van 9.30 u. tot 16.30 u in Vormingscentrum 'Huize Leven', Boeveriestraat 14, 8000 Brugge. Het onthaal begint om 9 u.

Praktische inlichtingen

Inschrijvingen

Het **inschrijvingsformulier** (medewerkers Broeders van Liefde) voor deze vorming kunt u **downloaden** via www.vormingscentrumguislain.be/kalender.

Er kunnen **maximaal 2 personen per voorziening of school** aan deze vorming deelnemen. Gelieve het inschrijvingsformulier uitsluitend via de directie of de VTO-coördinator aan ons te bezorgen, via fax of e-mail, uiterlijk 2 weken vóór de start van de vorming.

Na ontvangst van de inschrijving bezorgen wij u nog een bevestiging en wordt er ook een factuur bezorgd aan de voorziening of school.

Deelnemeprijs

Sector Verzorgingsinstellingen: 20 euro per persoon (incl. koffie, maaltijden en infomap)

Sector Welzijn - Buitengewoon Onderwijs:

- Subsector Welzijn: 20 euro per persoon (incl. koffie, maaltijden en infomap)
- Subsector Buitengewoon Onderwijs: 32 euro per persoon (incl. koffie, maaltijden en infomap)

Sector Onderwijs: 32 euro per persoon (incl. koffie, maaltijden en infomap)

Annuleringsvoorwaarden

Bij annulering van de inschrijving **minder dan 3 werkdagen** voor de aanvang van de vorming is de totale deelnemeprijs verschuldigd.

De annulering dient steeds schriftelijk te gebeuren en is **pas definitief na ontvangst-bevestiging** van Vormingscentrum Guislain vzw.

Inlichtingen

Coördinatie Dienst Vorming - Vormingscentrum Guislain vzw

Marc Keuleneer   Algemeen Directeur - marc.keuleneer@fracarita.org

Ingo Verheye   Stafmedewerker   - TEL 09 216 35 77 - ingo.verheye@fracarita.org

Vanessa Scheir   Stafmedewerker   - TEL 09 216 35 89 - vanessa.scheir@fracarita.org

Terugvalpreventie

Donderdag 8 maart en donderdag 22 maart 2012

Situering

De klinische ervaring en het wetenschappelijk onderzoek leren ons dat verslaafden kunnen terugvallen. Het nieuwe gedrag dooft uit en het oude gedrag steekt opnieuw de kop op. Allan Marlatt schreef dat de meeste hulpverleners heel veel tijd en energie investeren om met hun cliënten tot verandering te komen. Maar ze helpen hun cliënten te weinig om deze resultaten te behouden. Hierdoor dooft het nieuwe gedrag uit. Dit kan in elk leerproces gebeuren.

In het geval van verslaving is terugvallen pijnlijk. De verslaafde, zijn omgeving en de hulpverlener zijn teleurgesteld. Was alle moeite dan voor niets? Een veranderingsproces stopt dus niet bij het bereiken van de doelstellingen. Het vasthouden van de bereikte resultaten vormt een aparte fase in een veranderingsproces. Wie werkt met (drug)verslaafden kan in deze fase aan terugvalpreventie doen.

Inhoud

Terugvalpreventie omvat een geheel van interventies en technieken die er toe bijdragen dat de bereikte doelstellingen van een behandeling behouden blijven. Het centrale idee is dat terugvallen niet zomaar plots uit het niets opduikt. Vooraleer iemand terugvalt, zijn er verschillende kleinere stappen gezet in de richting van terugval.

De feitelijke terugval wordt dus voorafgegaan door een proces. Tijdens dit proces kunnen we op meerdere manieren ingrijpen en dat willen we liefst zo vroeg mogelijk doen. Dit betekent dat we aandacht geven aan levensstijlfactoren, emotionele signalen en cognitieve factoren. We leren hoe we onze cliënten kunnen helpen om hun persoonlijke hoge risicosituaties te detecteren en we besteden aandacht aan de vaardigheden die nodig zijn om met goed gevolg een confrontatie met een hoge risicosituatie aan te gaan. Terugvalpreventie helpt de cliënt om de zelfcontrole over een mogelijke terugval te vergroten.

Methodiek

Het belangrijkste doel van deze training is praktische vaardigheden verwerven om onze cliënten te helpen bij het vinden van interventies die hen verder weg brengen van een mogelijke terugval. We gebruiken hiervoor korte theoretische uiteenzettingen, casestudies, oefeningen in groep, rollenspelen en individuele oefeningen.

Doelgroep

Deze workshop richt zich tot professionele hulpverleners die werken met personen die afhankelijk zijn van middelen. Er kunnen 12 personen deelnemen.

Lesgever

Robrecht Keymeulen is klinisch psycholoog, non-directief groepstherapeut en gedragstherapeut. Sinds 1978 werkt hij met drugverslaafden in verschillende settings van De Sleutel: crisisinterventiecentrum, klassieke therapeutische gemeenschap, familietherapie, ambulante therapie, therapeutische gemeenschap voor dubbel diagnose, het jongerenprogramma en de sociale werkplaatsen. Hij schreef 'Klippen Omzeilen', een trainingsprogramma om aan terugvalpreventie te doen. Al meer dan 10 jaar verzorgt hij opleidingen hierover voor De Sleutel, de VAD en andere centra in binnen- en buitenland.

Locatie en data

Deze vorming vindt plaats op donderdag 8 maart en donderdag 22 maart 2012, van 9.30 u. tot 16.30 u. in Vormingscentrum Guislain, Jozef Guislainstraat 43, 9000 Gent. Het onthaal begint om 9 u.

Praktische inlichtingen

Inschrijvingen

Het **inschrijvingsformulier** (medewerkers Broeders van Liefde) voor deze vorming kunt u **downloaden** via www.vormingscentrumguislain.be/kalender.

Er kunnen **maximaal 2 personen per voorziening of school** aan deze vorming deelnemen. Gelieve het inschrijvingsformulier uitsluitend via de directie of de VTO-coördinator aan ons te bezorgen, via fax of e-mail, uiterlijk 2 weken vóór de start van de vorming.

Na ontvangst van de inschrijving bezorgen wij u nog een bevestiging en wordt er ook een factuur bezorgd aan de voorziening of school.

Deelnemeprijs

Sector Verzorgingsinstellingen: 20 euro per persoon (incl. koffie, maaltijden en infomap)

Sector Welzijn - Buitengewoon Onderwijs:

- Subsector Welzijn: 20 euro per persoon (incl. koffie, maaltijden en infomap)
- Subsector Buitengewoon Onderwijs: 32 euro per persoon (incl. koffie, maaltijden en infomap)

Sector Onderwijs: 32 euro per persoon (incl. koffie, maaltijden en infomap)

Annuleringsvoorwaarden

Bij annulering van de inschrijving **minder dan 3 werkdagen** voor de aanvang van de vorming is de totale deelnemeprijs verschuldigd.

De annulering dient steeds schriftelijk te gebeuren en is **pas definitief na ontvangst-bevestiging** van Vormingscentrum Guislain vzw.

Inlichtingen

Coördinatie Dienst Vorming - Vormingscentrum Guislain vzw

Marc Keuleneer   Algemeen Directeur - marc.keuleneer@fracarita.org

Ingo Verheye   Stafmedewerker   - TEL 09 216 35 77 - ingo.verheye@fracarita.org

Vanessa Scheir   Stafmedewerker   - TEL 09 216 35 89 - vanessa.scheir@fracarita.org

Sociaal-emotionele ontwikkeling en de impact op klas en/of leefgroep

Woensdag 14 maart 2012

Situering

Zowel in klassen als in leefgroepen worden bij kinderen met een handicap (of ook zonder handicap) meer en meer sociaal-emotionele problemen ervaren. Deze vragen naast de specifieke deskundigheid van de leerkracht en/of opvoeder bijkomende vaardigheden van de basis-medewerkers. Zowel inzicht krijgen in welke problemen in de sociaal-emotionele ontwikkeling verbonden kunnen zijn met gedrag dat opgemerkt wordt in klas of leefgroep, alsook het aanleren van specifieke vaardigheden om hiermee om te gaan, blijken dan vaak nodig.

Inhoud

Vanuit kennis van de normale sociaal-emotionele ontwikkeling wordt aangegeven op welke wijze een verstoring van de ontwikkeling tot gedrags- en emotionele problemen kan leiden. Vooral aspecten met betrekking tot hechting en angsten zullen besproken worden.

Daarnaast komen in deze vorming ook volgende zaken aan bod:

- Belangrijke elementen uit de normale sociaal-emotionele ontwikkeling
- Specifieke elementen betreffende stoornissen in de sociaal-emotionele ontwikkeling
- Concrete vertaling van deze stoornissen naar klasgedrag of gedrag in de leefgroep
- Elementen van belang bij de aanpak
- Op welke wijze wordt het handelen van de leerkracht/opvoeder bepaald en beïnvloed door problemen in de sociaal-emotionele ontwikkeling van de kinderen?

Methodiek

Deze aspecten zullen aan bod komen in een workshop, waarin wat meer theoretische achtergrondkennis gecombineerd wordt met het inoefenen van relevante vaardigheden in de omgang met deze problemen (bv. stappenplan uitwerken, vaardigheden op vlak van leerkrachtstijl, ...).

Doelgroep

Leerkrachten en opvoeders bij kinderen en jongeren met een (rand)normale begaafdheid of licht mentale handicap. Maximum 20 deelnemers.

Lesgever

Sven Volckerijck werkt als orthopedagoog in OC Sint-Jozef te Gent bij de doelgroep kinderen en jongeren met autismespectrumstoornissen. Vanuit zijn ervaring in de gehandicaptenzorg, de bijzondere jeugdzorg en het buitengewoon onderwijs heeft hij ervaring met het begeleiden van kinderen die, naast leerproblemen, een mentale handicap, een motorisch (-meervoudige) handicap of problematische opvoedingssituaties, bijkomende sociaal-emotionele problemen (zoals meer in het bijzonder hechtingsstoornissen) vertoonden. Hij is klinisch en ontwikkelingspsycholoog van opleiding.

Locatie en datum

Deze vorming vindt plaats op woensdag 14 maart 2012 van 13.30 u. tot 16.30 u. in het Vormingscentrum Guislain, Jozef Guislainstraat 43, 9000 Gent. Het onthaal begint om 13 u.

Praktische inlichtingen

Inschrijvingen

Het **inschrijvingsformulier** (medewerkers Broeders van Liefde) voor deze vorming kunt u **downloaden** via www.vormingscentrumguislain.be/kalender.

Er kunnen **maximaal 2 personen per voorziening of school** aan deze vorming deelnemen. Gelieve het inschrijvingsformulier uitsluitend via de directie of de VTO-coördinator aan ons te bezorgen, via fax of e-mail, uiterlijk 2 weken vóór de start van de vorming.

Na ontvangst van de inschrijving bezorgen wij u nog een bevestiging en, indien van toepassing, wordt er ook een factuur bezorgd aan de voorziening of school.

Deelnameprijs

Sector Verzorgingsinstellingen: Gratis

Sector Welzijn - Buitengewoon Onderwijs:

- Subsector Welzijn: Gratis
- Subsector Buitengewoon Onderwijs: 10 euro per persoon

Sector Onderwijs: 10 euro per persoon

Annuleringsvoorwaarden

Bij annulering van de inschrijving **minder dan 3 werkdagen** voor de aanvang van de vorming is de totale deelnameprijs verschuldigd.

De annulering dient steeds schriftelijk te gebeuren en is **pas definitief na ontvangst-bevestiging** van Vormingscentrum Guislain vzw.

Inlichtingen

Coördinatie Dienst Vorming - Vormingscentrum Guislain vzw

Marc Keuleneer   Algemeen Directeur   -   marc.keuleneer@fracarita.org

Ingo Verheye   Stafmedewerker   -   TEL 09 216 35 77   -   ingo.verheye@fracarita.org

Vanessa Scheir   Stafmedewerker   -   TEL 09 216 35 89   -   vanessa.scheir@fracarita.org

Train de trainer 'Omgaan met agressief gedrag'

Vrijdagen 16 maart, 23 maart, 27 april en 11 mei 2012

Situering

Mensen gaan soms, voor de invulling van hun zelfbeeld, het gevecht aan met onderliggende universele basale noden aan eigenwaarde en verbondenheid, dit zowel letterlijk als figuurlijk.

- Agressief gedrag = Wordt verschillend beoordeeld. De situatie waarin het optreedt, de dan geldende normen en de eigen interpretatie zijn hierbij essentieel.
= Multifactorieel bepaald. Er zijn beïnvloedende factoren in het ontstaan van conflicten en agressief gedrag op het niveau van de cliënt (patiënt/bewoner/jongere) van de hulpverlener, van de organisatie en het beleid.
= Communicatief gedrag = betekenisvol gedrag.
- Primaire preventie = Wat er aan het conflict voorafgaat.
= De infrastructurale, orthopedagogische, sociotherapeutische en culturele principes die maken dat een conflict zo weinig mogelijk wordt 'uitgelokt'.
- Secundaire preventie = Hoe zo snel mogelijk en op een zo efficiënt mogelijke wijze een conflict de-escaleren?
Welke beïnvloedingsvaardigheden kunnen gehanteerd worden?
- Tertiaire preventie = De schade ten gevolge van een als schokkend/traumatisch agressie-incident zo veel mogelijk herstellen/beperken.
= Opvangbeleid.

Methodiek

Tijdens deel 1 (dag 1 en 2) wordt de problematiek van agressie vanuit diverse invalshoeken behandeld door de lesgever. Hierbij worden exemplarisch en als voorbeeld verschillende didactische hulpmiddelen en werkvormen gehanteerd. Elke deelnemer werkt zich in minimaal twee inhoudelijke aspecten van het fenomeen agressie in, om deze tijdens deel 2 (dag 3 en 4) te presenteren aan de groep. Bij de keuze van deze aspecten speelt de voorkeur van de deelnemer(s), maar ook het feit dat alle aspecten aan bod dienen te komen. Het interval tussen deel 1 en 2 bedraagt minimaal 4 weken zodat de deelnemers voldoende tijd hebben om hun presentaties voor te bereiden.

Hiervoor kan het beschikbare materiaal (PowerPoint en nota's docent) als het eigen ontwikkelde materiaal gebruikt worden. Binnen de toegemeten tijd van de presentaties wordt ook telkens feedback door de andere deelnemers en de lesgever voorzien (zowel naar inhoud als naar proces).

Doelgroep

Hulpverleners en begeleiders uit de zorgsector, met interesse om de problematiek van agressie en hoe met agressief gedrag om te gaan vanuit een vormingsperspectief te implementeren in hun organisatie én die hiervoor het mandaat hebben van de beleidsverantwoordelijken van hun organisatie. Maximum 14 deelnemers.

Lesgever

Erik Van Tilburg is gegradueerd psychiatrisch verpleegkundige en werkt als stafmedewerker in PC Sint-Amedeus te Mortsel. Hij is daarnaast ook als vormingsmedewerker verbonden aan het Vormingscentrum Guislain te Gent. Verder is hij auteur van de bestseller 'Agressie, praktijkboek voor hulpverleners, begeleiders en leerkrachten' (Garant, 2003).

Locatie en data

Deze vorming vindt plaats op vrijdagen 16 maart, 23 maart, 27 april en 11 mei 2012, telkens van 9.30 u. tot 16.30 u in Vormingscentrum 'Huize Leven', Boeveriestraat 14, 8000 Brugge. Het onthaal begint om 9 u.

Praktische inlichtingen

Inschrijvingen

Het **inschrijvingsformulier** (medewerkers Broeders van Liefde) voor deze vorming kunt u **downloaden** via www.vormingscentrumguislain.be/kalender.

Er kunnen **maximaal 2 personen per voorziening of school** aan deze vorming deelnemen. Gelieve het inschrijvingsformulier uitsluitend via de directie of de VTO-coördinator aan ons te bezorgen, via fax of e-mail, uiterlijk 2 weken vóór de start van de vorming.

Na ontvangst van de inschrijving bezorgen wij u nog een bevestiging en wordt er ook een factuur bezorgd aan de voorziening of school.

Deelnameprijs

Sector Verzorgingsinstellingen: 40 euro per persoon (incl. koffie, maaltijden en infomap)

Sector Welzijn - Buitengewoon Onderwijs:

- Subsector Welzijn: 40 euro per persoon (incl. koffie, maaltijden en infomap)
- Subsector Buitengewoon Onderwijs: 64 euro per persoon (incl. koffie, maaltijden en infomap)

Sector Onderwijs: 64 euro per persoon (incl. koffie, maaltijden en infomap)

Annuleringsvoorwaarden

Bij annulering van de inschrijving **minder dan 3 werkdagen** voor de aanvang van de vorming is de totale deelnameprijs verschuldigd.

De annulering dient steeds schriftelijk te gebeuren en is **pas definitief na ontvangst-bevestiging** van Vormingscentrum Guislain vzw.

Inlichtingen

Coördinatie Dienst Vorming - Vormingscentrum Guislain vzw

Marc Keuleneer   Algemeen Directeur - marc.keuleneer@fracarita.org

Ingo Verheye   Stafmedewerker   - TEL 09 216 35 77 - ingo.verheye@fracarita.org

Vanessa Scheir   Stafmedewerker   - TEL 09 216 35 89 - vanessa.scheir@fracarita.org

Introductie in genotsmiddelen zoals alcohol en benzodiazepines en gedragstherapeutische benadering van middelengebruik

Dinsdag 20 maart 2012

Situering

Naast illegale drugs kunnen ook de legale producten alcohol en benzodiazepines heel wat schade aanrichten. Na een kennismaking met de producten in de eerste sessie wordt vervolgens ingegaan op een gedragstherapeutische manier om naar gebruik te kijken.

Inhoud

Sessie 1 (voormiddag) bestaat uit een kennismaking met de producten, hun geschiedenis, effecten, schadelijke gevolgen en manieren om gebruik vast te stellen. Sessie 2 (namiddag) gaat in op de kijk op gebruik vanuit gedragstherapeutisch perspectief en geeft een paar voorbeelden van interventies die vandaag de dag populair zijn.

Methodiek

De sessie wordt geïllustreerd met een PowerPoint-presentatie en is interactief van aard. De deelnemers worden uitgenodigd vragen te beantwoorden, voorbeelden te geven, bemerkingen te maken en controversiële uitspraken te doen.

Doelgroep

Alle geïnteresseerden zijn welkom. Maximum 20 deelnemers.

Lesgever

Jan Cox werd opgeleid tot klinisch psycholoog aan de KU Leuven en is sindsdien werkzaam in UPC Sint-Kamillus te Bierbeek. Momenteel is hij therapeutisch coördinator van de afdeling RKS (Rehabilitatie Korsakov Syndroom) en aanspreekpunt middelengebruik. Daarvoor werkte hij 25 jaar op de ontwenningafdeling van UPC Sint-Kamillus en ongeveer 5 jaar op een afdeling met overwegend dubbeldiagnose patiënten (psychose en middelengebruik).

Locatie en datum

Deze vorming vindt plaats op dinsdag 20 maart 2012 van 9.30 u. tot 16.30 u. in het Vormingscentrum Guislain, Jozef Guislainstraat 43, 9000 Gent. Het onthaal begint om 9 u.

Praktische inlichtingen

Inschrijvingen

Het **inschrijvingsformulier** (medewerkers Broeders van Liefde) voor deze vorming kunt u **downloaden** via www.vormingscentrumguislain.be/kalender.

Er kunnen **maximaal 2 personen per voorziening of school** aan deze vorming deelnemen. Gelieve het inschrijvingsformulier uitsluitend via de directie of de VTO-coördinator aan ons te bezorgen, via fax of e-mail, uiterlijk 2 weken vóór de start van de vorming.

Na ontvangst van de inschrijving bezorgen wij u nog een bevestiging en wordt er ook een factuur bezorgd aan de voorziening of school.

Deelnemeprijs

Sector Verzorgingsinstellingen: 10 euro per persoon (incl. koffie, maaltijd en infomap)

Sector Welzijn - Buitengewoon Onderwijs:

- Subsector Welzijn: 10 euro per persoon (incl. koffie, maaltijd en infomap)
- Subsector Buitengewoon Onderwijs: 16 euro per persoon (incl. koffie, maaltijd en infomap)

Sector Onderwijs: 16 euro per persoon (incl. koffie, maaltijd en infomap)

Annuleringsvoorwaarden

Bij annulering van de inschrijving **minder dan 3 werkdagen** voor de aanvang van de vorming is de totale deelnemeprijs verschuldigd.

De annulering dient steeds schriftelijk te gebeuren en is **pas definitief na ontvangst-bevestiging** van Vormingscentrum Guislain vzw.

Inlichtingen

Coördinatie Dienst Vorming - Vormingscentrum Guislain vzw

Marc Keuleneer   Algemeen Directeur - marc.keuleneer@fracarita.org

Ingo Verheye   Stafmedewerker   - TEL 09 216 35 77 - ingo.verheye@fracarita.org

Vanessa Scheir   Stafmedewerker   - TEL 09 216 35 89 - vanessa.scheir@fracarita.org

Kennis maken met Mindfulness

Woensdag 21 maart 2012

Situering

Mindfulness is een aandachtstraining die ons beter leert omgaan met stress, pijn, piekeren, slapeloosheid, angst, depressie, ... In dit uniek wetenschappelijk ondersteund programma gaan Oosterse wijsheid en Westerse psychologie hand in hand.

De letterlijke vertaling van Mindfulness is 'gewaarzijn van moment tot moment'. Door meer aandacht te geven aan het hier en nu, leren we ons beter bewust worden van onze stroom aan gedachten en emoties en leren we opmerkzaam zijn voor de vele signalen die ons lichaam ons – vaak bij wijze van waarschuwing – geeft.

Vandaag zijn er zowel in de klinische praktijk (bv. behandeling van depressie) als in de professionele wereld (bv. stressreductie) verschillende programma's beschikbaar die gebruik maken van de aandachtstraining.

Inhoud

Op automatische piloot leven kan grote gevolgen hebben. Niet in het minst zorgt dit ervoor dat wij zelf en anderen rondom ons er zwaar onder lijden. Door de focus te leren leggen op het huidige moment leren we invloed hebben op wat we denken en voelen en hoe we reageren in bepaalde situaties. We leren bewust antwoorden op moeilijke situaties in plaats van er automatisch op te reageren. Het bevorderen van bewustwording biedt meer levenskwaliteit. We leren oplossingsgericht denken in plaats van defensief denken. We leren op adem komen en thuiskomen bij onszelf.

Methodiek

In deze ervaringsgerichte workshop lichten we voor lichaam en geest een tipje van de sluier van Mindfulness op. Theorie wordt afgewisseld met aandachtsoefeningen en reflecties hierop.

We staan ruim stil bij het aspect van de zelfzorg en bij onze innerlijke wereld. Van daaruit leren we 'out of the box' en met meer keuzevrijheid kijken naar de wereld rondom ons.

Doelgroep

Voor alle geïnteresseerden die op de een of andere manier hun eigen draagkracht willen versterken opdat de zorg voor anderen mogelijk blijft. Maximum 20 deelnemers.

Lesgever

Mieke Van Hecke is leerkracht derde graad secundair op de Visitatie in Mariakerke. Ze studeerde in 2011 af aan de Arteveldehogeschool als trainer in Mindfulness. Retraites bij de Belgische zenleraar Frank Dewaele en bij de Vietnamese zenleraar Thich Nath Hanh vormden een diepe meerwaarde in haar proces als trainer. Ze werkt als freelance trainer bij ITAM, een van de pioniers van Mindfulness in België. Ze geeft workshops en lezingen voor leerkrachten, opvoeders en jongeren, en verzorgt basistrainingen Mindfulness voor jongeren en volwassenen.

Locatie en datum

Deze vorming vindt plaats op woensdag 21 maart 2012 van 13.30 u. tot 16.30 u. in Vormingscentrum Guislain, Jozef Guislainstraat 43, 9000 Gent. Het onthaal begint om 13 u.

Praktische inlichtingen

Inschrijvingen

Het **inschrijvingsformulier** (medewerkers Broeders van Liefde) voor deze vorming kunt u **downloaden** via www.vormingscentrumguislain.be/kalender.

Er kunnen **maximaal 2 personen per voorziening of school** aan deze vorming deelnemen. Gelieve het inschrijvingsformulier uitsluitend via de directie of de VTO-coördinator aan ons te bezorgen, via fax of e-mail, uiterlijk 2 weken vóór de start van de vorming.

Na ontvangst van de inschrijving bezorgen wij u nog een bevestiging en, indien van toepassing, wordt er ook een factuur bezorgd aan de voorziening of school.

Deelnameprijs

Sector Verzorgingsinstellingen: Gratis

Sector Welzijn - Buitengewoon Onderwijs:

- Subsector Welzijn: Gratis
- Subsector Buitengewoon Onderwijs: 10 euro per persoon

Sector Onderwijs: 10 euro per persoon

Annuleringsvoorwaarden

Bij annulering van de inschrijving **minder dan 3 werkdagen** voor de aanvang van de vorming is de totale deelnameprijs verschuldigd.

De annulering dient steeds schriftelijk te gebeuren en is **pas definitief na ontvangst-bevestiging** van Vormingscentrum Guislain vzw.

Inlichtingen

Coördinatie Dienst Vorming - Vormingscentrum Guislain vzw

Marc Keuleneer   Algemeen Directeur   -   marc.keuleneer@fracarita.org

Ingo Verheye   Stafmedewerker   -   TEL 09 216 35 77   -   ingo.verheye@fracarita.org

Vanessa Scheir   Stafmedewerker   -   TEL 09 216 35 89   -   vanessa.scheir@fracarita.org

Het cardiometabool syndroom: een zwaar probleem?

Dinsdag 27 maart 2012

Situering

De gemiddelde leeftijd van mensen met een psychiatrische problematiek blijkt beduidend lager te liggen vergeleken met de gemiddelde leeftijd van de modale bevolking. Eén van de oorzaken ligt bij de minder goede fysieke conditie van mensen met een psychiatrische problematiek.

Hulpverlening kan een belangrijke ondersteuning bieden bij het werken naar een psychisch, maar ook fysiek 'gezonder leven'. Ze worden hierbij echter geconfronteerd met weerstanden inherent aan de pathologie, maar ook inherent aan de perceptie omtrent 'gezond leven' bij de hulpverlener zelf.

Inhoud

Tijdens de vormingsnamiddag worden de oorzaken van het cardiometabool syndroom toegelicht en wordt een methodiek aangereikt die kan gebruikt worden om samen met de patiënt een gezondere levensstijl na te streven. Het bevorderen van de kwaliteit van leven staat hierbij centraal.

Methodiek

Er wordt tijdens dit vormingsmoment gebruik gemaakt van een PowerPoint-presentatie en er wordt ruimte voorzien voor interactieve dialoog met de deelnemers.

Doelgroep

Alle medewerkers uit de geestelijke gezondheidszorg. Maximum 20 deelnemers.

Lesgever

Jürgen Magerman is afdelingshoofd Opname 3 en coördinator van het pilootproject intensive casemanagement in PC Dr. Guislain te Gent.

Locatie en datum

Deze vorming vindt plaats op dinsdag 27 maart 2012 van 13.30 u. tot 16.30 u. in het Vormingscentrum Guislain, Jozef Guislainstraat 43, 9000 Gent. Het onthaal begint om 13 u.

Praktische inlichtingen

Inschrijvingen

Het **inschrijvingsformulier** (medewerkers Broeders van Liefde) voor deze vorming kunt u **downloaden** via www.vormingscentrumguislain.be/kalender.

Er kunnen **maximaal 2 personen per voorziening of school** aan deze vorming deelnemen. Gelieve het inschrijvingsformulier uitsluitend via de directie of de VTO-coördinator aan ons te bezorgen, via fax of e-mail, uiterlijk 2 weken vóór de start van de vorming.

Na ontvangst van de inschrijving bezorgen wij u nog een bevestiging en, indien van toepassing, wordt er ook een factuur bezorgd aan de voorziening of school.

Deelnameprijs

Sector Verzorgingsinstellingen: Gratis

Sector Welzijn - Buitengewoon Onderwijs:

- Subsector Welzijn: Gratis
- Subsector Buitengewoon Onderwijs: 10 euro per persoon

Sector Onderwijs: 10 euro per persoon

Annuleringsvoorwaarden

Bij annulering van de inschrijving **minder dan 3 werkdagen** voor de aanvang van de vorming is de totale deelnameprijs verschuldigd.

De annulering dient steeds schriftelijk te gebeuren en is **pas definitief na ontvangst-bevestiging** van Vormingscentrum Guislain vzw.

Inlichtingen

Coördinatie Dienst Vorming - Vormingscentrum Guislain vzw

Marc Keuleneer   Algemeen Directeur   -   marc.keuleneer@fracarita.org

Ingo Verheye   Stafmedewerker   -   TEL 09 216 35 77   -   ingo.verheye@fracarita.org

Vanessa Scheir   Stafmedewerker   -   TEL 09 216 35 89   -   vanessa.scheir@fracarita.org

Gedragstoornissen bij dementerende ouderen

Donderdag 29 maart 2012

Situering

Dementie is een zware belasting voor wie er mee te maken krijgt. Het langzaam verliezen van een persoon die je erg dierbaar is geweest, is zonder meer pijnlijk. Verschillende drempels en moeilijke beslissingen dringen zich op, zoals het overnemen van taken en verantwoordelijkheden, limiteren van vrijheid en zelfstandigheid. Zeer moeilijk wordt het wanneer de betrokkene hiermee niet akkoord gaat, in het verzet gaat of in depressieve stemming geraakt.

Gedragsveranderingen zijn altijd een uiting van verstoorde evenwichten, in de omgang of in de hersenen. Je kan ze proberen op te vangen door de omgeving aan te passen, maar soms zijn ze een onherroepelijk gevolg van de ontregeling in de hersenen. Voor de naaste familie kan zo de dementie een dagdagelijkse beproeving worden.

Inhoud

De vorming zal starten met een toelichting van de neuropsychologische tekens die bij dementie optreden. Niet zozeer de theorie, maar veeleer de weerslag op het dagdagelijks functioneren zal benadrukt worden. Bedoeling hiervan is om met grotere kracht zich te kunnen inleven in de wereld van de dementerende. De realiteitsbeleving bij de dementerende zal immers zijn gedrag bepalen in verschillende situaties. De draagkracht bij zowel familie als hulpverlener kan toenemen wanneer men zijn reacties niet richt op het vermeende foute gedrag, maar eerder op de andere realiteitsinschatting. Het is echter geen gemakkelijke opdracht om deze realiteit te achterhalen en vaak zullen we ons moeten beroepen op hypothesen en veronderstellingen. Aan de hand van verschillende casussen wordt er geoefend in deze vaardigheid.

Methodiek

Aanvankelijk wordt er gestart ex-cathedra, met graag veel interactie met de deelnemers. Alle theorie wordt zo snel mogelijk toegepast op casussen, aangebracht door de spreker, maar indien gewenst, ook door de deelnemers.

Doelgroep

Voor alle geïnteresseerden, medewerkers uit de geestelijke gezondheidszorg, verpleegkundigen en hulpverleners uit gerontopsychiatrie en wzc's. Maximum 20 deelnemers.

Lesgever

Dr. Dirk Liessens is psychiater in UPC Sint-Kamillus te Bierbeek in het departement psycho-organische psychiatrie en ouderenzorg. Hij werkt tevens in een ambulante revalidatiecentrum te Buggenhout voor NAH. Daarnaast is hij consulent in verschillende wzc's ter ondersteuning van teams.

Locatie en datum

Deze vorming vindt plaats op donderdag 29 maart 2012 van 13.30 u. tot 16.30 u. in het Vormingscentrum Guislain, Jozef Guislainstraat 43, 9000 Gent. Het onthaal begint om 13 u.

Praktische inlichtingen

Inschrijvingen

Het **inschrijvingsformulier** (medewerkers Broeders van Liefde) voor deze vorming kunt u **downloaden** via www.vormingscentrumguislain.be/kalender.

Er kunnen **maximaal 2 personen per voorziening of school** aan deze vorming deelnemen. Gelieve het inschrijvingsformulier uitsluitend via de directie of de VTO-coördinator aan ons te bezorgen, via fax of e-mail, uiterlijk 2 weken vóór de start van de vorming.

Na ontvangst van de inschrijving bezorgen wij u nog een bevestiging en, indien van toepassing, wordt er ook een factuur bezorgd aan de voorziening of school.

Deelnameprijs

Sector Verzorgingsinstellingen: Gratis

Sector Welzijn - Buitengewoon Onderwijs:

- Subsector Welzijn: Gratis
- Subsector Buitengewoon Onderwijs: 10 euro per persoon

Sector Onderwijs: 10 euro per persoon

Annuleringsvoorwaarden

Bij annulering van de inschrijving **minder dan 3 werkdagen** voor de aanvang van de vorming is de totale deelnameprijs verschuldigd.

De annulering dient steeds schriftelijk te gebeuren en is **pas definitief na ontvangst-bevestiging** van Vormingscentrum Guislain vzw.

Inlichtingen

Coördinatie Dienst Vorming - Vormingscentrum Guislain vzw

Marc Keuleneer   Algemeen Directeur   -   marc.keuleneer@fracarita.org

Ingo Verheye   Stafmedewerker   -   TEL 09 216 35 77   -   ingo.verheye@fracarita.org

Vanessa Scheir   Stafmedewerker   -   TEL 09 216 35 89   -   vanessa.scheir@fracarita.org

Constructief samenwerken in team: een evenwicht tussen mens en taak

Dinsdag 17 april, donderdag 3 mei en maandag 14 mei 2012

Situering

Teams uit de social-profit zijn een levend geheel. Ze werken aan een taak en zijn steeds in verandering. Elk team heeft zo zijn eigen geschiedenis. In deze sessie staan we stil bij de belangrijkste dynamieken in een team: werken aan de samenwerking, leren nemen van beslissingen en het bouwen aan vertrouwen en respect. Elke module verloopt over één dag. Inschrijven gebeurt voor het geheel.

Inhoud

Module 1: 'Samen is een werkwoord': Hoe wordt een groep een (h)echter team?

Men is niet zomaar een team. Er moet permanent aan gewerkt worden. In deze module staan we stil bij de basisvoorwaarden om een team te laten samenwerken.

- Wat zijn de kenmerken van elk team?
- Hoe kan men omgaan met de dynamiek van groepsprocessen?
- Hoe kan men omgaan met tegengestelde opvattingen? Hoe betreft men alle teamleden?
- Hoe gaat men om met de leiders, volgers, actieven en passieven, ...?

Module 2: 'Weet jij eigenlijk wat er beslist werd?': Besluitvorming en vergadertechnieken.

- Hoe kan men werken aan resultaten met het team?
- Hoe vergadert men efficiënt en neemt men (ook moeilijke) beslissingen?
- Hoe kan men efficiënt omgaan met gemaakte afspraken en met de taakverdeling?
- Hoe kan men rapporteren en informatie communiceren?

Module 3: 'Voor wie ben ik de moeilijke collega?' Over het omgaan met verschillen en conflicten.

- Hoe werkt men aan een sfeer van samenwerking, loyaliteit en vertrouwen?
- Hoe kan men werken aan een gemeenschappelijke visie en strategie?
- Hoe gaat men bewust om met waarden en normen van een team?

Hoe gaat men om met veranderingsprocessen, conflicten, weerstanden?

Methodiek

Leren over een team doe je maar als de dagelijkse ervaring het uitgangspunt is. Er is dan ook voldoende ruimte om met de eigen vragen te werken. Als methode wordt gewerkt met korte theoretische uiteenzettingen, ervaringsoefeningen en intervisie, gebruik van observatieschema's en een actieplan dat men kan toepassen in de concrete werksituatie.

Doelgroep

Voor alle geïnteresseerden, basisederwerkers en leidinggevendenden (hoofdverpleegkundigen, hoofdopvoeders, coördinatoren, ...) uit de social-profitsector: (geestelijke) gezondheidszorg, het welzijnswerk, de ouderenzorg, de orthopedagogische sector of het maatschappelijk werk. Maximum 15 deelnemers.

Lesgever

Paul Fivez is klinisch psycholoog en freelance psychotherapeut en trainer. Hij was als psycholoog werkzaam aan de Universiteit Antwerpen, in een Algemeen Ziekenhuis en in een privé-praktijk. Verder is hij 20 jaar actief in vorming, opleiding en coaching in organisaties in de non-profitsector, onder meer als educatief stafmedewerker van Vormingscentrum Guislain vzw.

Locatie en data

Deze vorming vindt plaats op dinsdag 17 april, donderdag 3 mei en maandag 14 mei 2012, telkens van 9.30 u. tot 16.30 u. in Vormingscentrum 'Huize Leven', Boeveriestraat 14, 8000 Brugge. Het onthaal begint om 9 u.

Praktische inlichtingen

Inschrijvingen

Het **inschrijvingsformulier** (medewerkers Broeders van Liefde) voor deze vorming kunt u **downloaden** via www.vormingscentrumguislain.be/kalender.

Er kunnen **maximaal 2 personen per voorziening of school** aan deze vorming deelnemen. Gelieve het inschrijvingsformulier uitsluitend via de directie of de VTO-coördinator aan ons te bezorgen, via fax of e-mail, uiterlijk 2 weken vóór de start van de vorming.

Na ontvangst van de inschrijving bezorgen wij u nog een bevestiging en wordt er ook een factuur bezorgd aan de voorziening of school.

Deelnameprijs

Sector Verzorgingsinstellingen: 30 euro per persoon (incl. koffie, maaltijden en infomap)

Sector Welzijn - Buitengewoon Onderwijs:

- Subsector Welzijn: 30 euro per persoon (incl. koffie, maaltijden en infomap)
- Subsector Buitengewoon Onderwijs: 48 euro per persoon (incl. koffie, maaltijden en infomap)

Sector Onderwijs: 48 euro per persoon (incl. koffie, maaltijden en infomap)

Annuleringsvoorwaarden

Bij annulering van de inschrijving **minder dan 3 werkdagen** voor de aanvang van de vorming is de totale deelnameprijs verschuldigd.

De annulering dient steeds schriftelijk te gebeuren en is **pas definitief na ontvangst-bevestiging** van Vormingscentrum Guislain vzw.

Inlichtingen

Coördinatie Dienst Vorming - Vormingscentrum Guislain vzw

Marc Keuleneer   Algemeen Directeur - marc.keuleneer@fracarita.org

Ingo Verheye   Stafmedewerker   - TEL 09 216 35 77 - ingo.verheye@fracarita.org

Vanessa Scheir   Stafmedewerker   - TEL 09 216 35 89 - vanessa.scheir@fracarita.org

Samenwerking verbeteren via het persoonlijkheidsmodel Type Dynamics Indicator (TDI) Dinsdag 24 april 2012

Situering

TDI is een instrument dat mensen helpt zichzelf beter te leren kennen, de sterke punten en unieke gaven te identificeren ... wat leidt tot een beter begrip van het eigen handelen.

TDI werkt voort op de typologieën van Carl Jung (1875-1961), één van de grondleggers van de moderne psychologie. Jung stelt dat de mens steeds een balans zoekt tussen tegenovergestelde mentale functies en houdingen. Elke mens vindt, min of meer constitutioneel vastgelegd, een bepaalde voorkeur; deze voorkeur is het meest natuurlijk en "kost het minste energie"; deze voorkeuren bepalen in hoge mate hoe een mens functioneert en door anderen waargenomen en gewaardeerd wordt.

Dit gebeurt door middel van een vragenlijst op basis van zelfrapportering, ontworpen om Jung's theorie over psychologische types toegankelijk en bruikbaar te maken in het alledaagse leven. Dit leidt naar de bekende 16 typologieën van het menselijk functioneren.

TDI vertrekt vanuit de verschillen tussen mensen op het gebied van:

- Waaruit haalt het individu zijn energie? (extra – introversie)
- Hoe neemt het individu informatie op? (observatie – intuïtie)
- Hoe neemt het individu beslissingen? (reflectie – gevoel)
- Hoe richt het individu zijn leven in? (beheersing – perceptie)

TDI legt van alle gelijkaardige instrumenten, het best het ontwikkelpotentieel van de mens bloot. Het opent de zoektocht naar een groter zelfbewustzijn, hogere effectiviteit, beter energiegebruik en uiteindelijk een optimaal gebruik van uw mogelijkheden.

Inhoud

Constructief omgaan met verschillende mensen in verschillende situaties is niet eenvoudig. Het is daarbij essentieel de ander zo goed mogelijk te begrijpen en jezelf goed te kennen. TDI is een uitermate geschikt hulpmiddel om zowel je persoonlijke als de teamdoeltreffendheid te verhogen.

- Resultaat voor jezelf:
  - Meer over jezelf te leren en je sterktes en zwaktes te analyseren
  - Teamwerk te verbeteren
  - Communicatie efficiënter te laten verlopen
- Resultaat voor de organisatie:
  - Een instrument dat kan helpen de slagvaardigheid van uw organisatie te vergroten.
  - Het teamwerk en de onderlinge communicatie te verbeteren.

Methodiek

- Onderscheid tussen MBTI en TDI
- De '16 types van Jung'
- Invullen vragenlijst, bespreking en oefeningen
- Het functioneren en de gedragingen die bij elk type horen
- Feedback over uw eigen TDI profiel
- Rangorde binnen de voorkeuren
- Kennismaking met toepassingsmogelijkheden van TDI

Doelgroep

Alle medewerkers die in team werken, voor wie communicatie essentieel is, personen die hun effectiviteit willen vergroten, mensen die willen weten wat TDI kan inhouden voor hun organisatie, ...

Maximum 20 deelnemers.

Lesgever

Koen D'hondt werd in 2004 hoofdverpleegkundige op de afdeling Caritas in het P.C. Zoete Nood Gods Lede. Sinds november 2005 is hij stafmedewerker kwaliteit. Het is in deze functie dat hij het belang van 'personeel en organisatie' mocht ondervinden en zich ook in dit vakgebied begon bij te scholen.

Sedert april 2011 is Koen erkend als geaccrediteerde TDI (Type Dynamics Indicator) gebruiker en trainer.

Op 1 januari 2012 begint Koen aan een nieuwe uitdaging als stafmedewerker kwaliteit in het O.-L.-V. Ziekenhuis te Aalst.

Locatie en datum

Deze vorming vindt plaats op dinsdag 24 april 2012 van 9.30 u. tot 16.30 u. in het Vormingscentrum Guislain, Jozef Guislainstraat 43, 9000 Gent. Het onthaal begint om 9 u.

Praktische inlichtingen

Inschrijvingen

Het **inschrijvingsformulier** (medewerkers Broeders van Liefde) voor deze vorming kunt u **downloaden** via www.vormingscentrumguislain.be/kalender.

Er kunnen **maximaal 2 personen per voorziening of school** aan deze vorming deelnemen. Gelieve het inschrijvingsformulier uitsluitend via de directie of de VTO-coördinator aan ons te bezorgen, via fax of e-mail, uiterlijk 2 weken vóór de start van de vorming.

Na ontvangst van de inschrijving bezorgen wij u nog een bevestiging en wordt er ook een factuur bezorgd aan de voorziening of school.

Deelnemeprijs

Sector Verzorgingsinstellingen: 10 euro per persoon (incl. koffie, maaltijd en infomap)

Sector Welzijn - Buitengewoon Onderwijs:

- Subsector Welzijn: 10 euro per persoon (incl. koffie, maaltijd en infomap)
- Subsector Buitengewoon Onderwijs: 16 euro per persoon (incl. koffie, maaltijd en infomap)

Sector Onderwijs: 16 euro per persoon (incl. koffie, maaltijd en infomap)

Annuleringsvoorwaarden

Bij annulering van de inschrijving **minder dan 3 werkdagen** voor de aanvang van de vorming is de totale deelnemeprijs verschuldigd.

De annulering dient steeds schriftelijk te gebeuren en is **pas definitief na ontvangst-bevestiging** van Vormingscentrum Guislain vzw.

Inlichtingen

Coördinatie Dienst Vorming - Vormingscentrum Guislain vzw

Marc Keuleneer   Algemeen Directeur - marc.keuleneer@fracarita.org

Ingo Verheye   Stafmedewerker   - TEL 09 216 35 77 - ingo.verheye@fracarita.org

Vanessa Scheir   Stafmedewerker   - TEL 09 216 35 89 - vanessa.scheir@fracarita.org

Inleiding in het werken met duplo-poppen

Woensdag 25 april 2012

Situering

Het gebruik van duplo-poppen voegt het contextuele gedachtegoed en de psychodramatechnieken samen. Het is een middel dat graag gehanteerd wordt en waar er vele mogelijkheden mee zijn.

Inhoud

In deze workshop kunnen hulpverleners kennis maken met de methodiek van de duplo-poppen. Het is een methodiek om onder andere familiesystemen, relaties en/of interne worstelingen in beeld te brengen. Mensen krijgen via de poppen op een andere manier inzicht in zichzelf, hun relaties en familiebanden en op de lasten en krachten die ze met zich meedragen.

De theorie wordt uitgelegd aan de hand van praktijkvoorbeelden. Er wordt getoond hoe het bijvoorbeeld ook als intervisiemethodiek kan toegepast worden.

Methodiek

Theorie rond het gebruik van duplo-poppen, zicht op mogelijkheden en eventuele tegenindicaties, afgewisseld en nader toegelicht met praktijkvoorbeelden.

Doelgroep

Deze vorming richt zich tot hulpverleners die willen kennis maken met de methodiek van duplo-poppen en zicht willen krijgen op de mogelijkheden die het werken met duplo-poppen biedt in de begeleiding van ouders. Maximum 12 deelnemers.

Lesgever

Petra Danneels is maatschappelijk werker van opleiding. Daarnaast volgde zij een psychodrama-opleiding en een contextuele therapieopleiding, alsook verschillende workshops rond creatieve werkvormen en lichaamswerk.

Na jaren werkzaam te zijn in de Bijzondere Jeugdzorg, werkt Petra Danneels nu als coördinatrice van de ambulante werking in MPI Sint-Gregorius te Gentbrugge waar ze onder andere gezinnen met kinderen of jongeren met een gedrags- en/of emotionele stoornis begeleidt. Daarnaast heeft ze een privé-praktijk waar ze de methodiek van de duplo-poppen gebruikt als middel om het therapeutische proces te ondersteunen.

Locatie en datum

Deze vorming vindt plaats op woensdag 25 april 2012 van 13.30 u. tot 16.30 u. in het Vormingscentrum Guislain, Jozef Guislainstraat 43, 9000 Gent. Het onthaal begint om 13 u.

Praktische inlichtingen

Inschrijvingen

Het **inschrijvingsformulier** (medewerkers Broeders van Liefde) voor deze vorming kunt u **downloaden** via www.vormingscentrumguislain.be/kalender.

Er kunnen **maximaal 2 personen per voorziening of school** aan deze vorming deelnemen. Gelieve het inschrijvingsformulier uitsluitend via de directie of de VTO-coördinator aan ons te bezorgen, via fax of e-mail, uiterlijk 2 weken vóór de start van de vorming.

Na ontvangst van de inschrijving bezorgen wij u nog een bevestiging en, indien van toepassing, wordt er ook een factuur bezorgd aan de voorziening of school.

Deelnameprijs

Sector Verzorgingsinstellingen: Gratis

Sector Welzijn - Buitengewoon Onderwijs:

- Subsector Welzijn: Gratis
- Subsector Buitengewoon Onderwijs: 10 euro per persoon

Sector Onderwijs: 10 euro per persoon

Annuleringsvoorwaarden

Bij annulering van de inschrijving **minder dan 3 werkdagen** voor de aanvang van de vorming is de totale deelnameprijs verschuldigd.

De annulering dient steeds schriftelijk te gebeuren en is **pas definitief na ontvangst-bevestiging** van Vormingscentrum Guislain vzw.

Inlichtingen

Coördinatie Dienst Vorming - Vormingscentrum Guislain vzw

Marc Keuleneer   Algemeen Directeur   -   marc.keuleneer@fracarita.org

Ingo Verheye   Stafmedewerker   -   TEL 09 216 35 77   -   ingo.verheye@fracarita.org

Vanessa Scheir   Stafmedewerker   -   TEL 09 216 35 89   -   vanessa.scheir@fracarita.org

ACT of FACT: Assertive Community Treatment ook in Vlaanderen ?

Dinsdag 22 mei 2012

Situering

Assertive Community Treatment (ACT) wordt beschouwd als de gouden standaard in de zorg voor mensen met ernstige psychiatrische problemen en wordt als dusdanig ook gepromoot. Een multidisciplinair ACT-team biedt een intensief en volledig zorgpakket, met inbegrip van assertive outreach en crisismanagement, waarbij het team ook in tijden van opnamen de regie blijft behouden.

ACT wordt erkend als een evidence-based zorgmodel dat ondersteund wordt door tal van onderzoeken. Toch worden er de laatste tijd ook kritische noten opgeworpen. Het is namelijk de vraag of alle elementen uit het totaalpakket ook even effectief en noodzakelijk zijn. Met andere woorden: welke onderdelen uit het ACT-model zijn essentieel en noodzakelijk voor de zorg? Er zijn internationaal wel criteria opgesteld van modelgetrouwheid, maar de vraag is eigenlijk of je het ACT-model moet overnemen in zijn geheel, ofwel enkel de essentiële en werkzame elementen uit het model moet distilleren. Er zijn in de literatuur ook wel enkele varianten bekend, die eveneens door de nodige effectonderzoeken ondersteund worden, ondermeer het Intensief Case Management (ICM). Ook de Nederlandse variant FACT is inmiddels goed uitgewerkt en ook hiervan zijn de eerste onderzoeken bekend.

In deze workshop worden kenmerken en uitgangspunten van ACT en enkele van zijn varianten naast elkaar gezet en vergeleken. Er wordt ook gereflecteerd vanuit eigen praktijkervaringen met een ICM-werking. Tevens wordt gerefereerd naar beleidsvoorstellen om het ACT-model ook in onze gezondheidszorg te implementeren. Welke rol kan het psychiatrisch ziekenhuis hierbij nog spelen in de toekomst?

Inhoud

- Kenmerken en uitgangspunten van ACT
- Wat zijn belangrijke elementen (werkzame ingrediënten) in de totaalaanpak?
- FACT (de Nederlandse variant): kenmerken en werkwijze
- Intensief case management: gelijkenissen met ACT en eigen praktijkervaringen
- Implementatie in Vlaanderen: projecten vanuit artikel 107: uitwisseling en discussie

Methodiek

Deze vormingsactiviteit wordt gegeven in de vorm van een meer interactieve workshop.

Doelgroep

Zorgcoördinatoren en zorgverleners die overwegen een dergelijke aanpak in hun werking te implementeren, of werkzaam zijn in een vergelijkbare setting. Maximum 15 deelnemers.

Lesgever

Emiel Nelissen is licentiaat klinische psychologie en is werkzaam in het PC Broeders Alexianen te Boechout. Hij heeft gewerkt op meerdere afdelingen of zorgeenheden in de revalidatiesector, ondermeer in het daghospitaal, waarbij hij patiënten mee opgevolgd heeft met zeer uiteenlopende en vaak gecombineerde psychiatrische problemen.

Locatie en datum

Deze vorming vindt plaats op dinsdag 22 mei 2012 van 9.30 u. tot 16.30 u. in het Vormingscentrum 'Huize Leven', Boeveriestraat 14, 8000 Brugge. Het onthaal begint om 9 u.

Praktische inlichtingen

Inschrijvingen

Het **inschrijvingsformulier** (medewerkers Broeders van Liefde) voor deze vorming kunt u **downloaden** via www.vormingscentrumguislain.be/kalender.

Er kunnen **maximaal 2 personen per voorziening of school** aan deze vorming deelnemen. Gelieve het inschrijvingsformulier uitsluitend via de directie of de VTO-coördinator aan ons te bezorgen, via fax of e-mail, uiterlijk 2 weken vóór de start van de vorming.

Na ontvangst van de inschrijving bezorgen wij u nog een bevestiging en wordt er ook een factuur bezorgd aan de voorziening of school.

Deelnameprijs

Sector Verzorgingsinstellingen: 10 euro per persoon (incl. koffie, maaltijd en infomap)

Sector Welzijn - Buitengewoon Onderwijs:

- Subsector Welzijn: 10 euro per persoon (incl. koffie, maaltijd en infomap)
- Subsector Buitengewoon Onderwijs: 16 euro per persoon (incl. koffie, maaltijd en infomap)

Sector Onderwijs: 16 euro per persoon (incl. koffie, maaltijd en infomap)

Annuleringsvoorwaarden

Bij annulering van de inschrijving **minder dan 3 werkdagen** voor de aanvang van de vorming is de totale deelnameprijs verschuldigd.

De annulering dient steeds schriftelijk te gebeuren en is **pas definitief na ontvangst-bevestiging** van Vormingscentrum Guislain vzw.

Inlichtingen

Coördinatie Dienst Vorming - Vormingscentrum Guislain vzw

Marc Keuleneer   Algemeen Directeur - marc.keuleneer@fracarita.org

Ingo Verheye   Stafmedewerker   - TEL 09 216 35 77 - ingo.verheye@fracarita.org

Vanessa Scheir   Stafmedewerker   - TEL 09 216 35 89 - vanessa.scheir@fracarita.org

Polyfarmacie: een reëel gevaar in de psychiatrie

Donderdag 24 mei 2012

Situering

Psychofarmaca worden gebruikt bij diverse neuropsychiatrische aandoeningen maar zijn niet altijd zonder gevaar. Een goede operationalisatie vereist een degelijke operationele kennis van farmacodynamische elementen (met name antwoord op de vraag 'Wat doet het medicament met/in het lichaam?') maar ook van cruciale farmacokinetische elementen (antwoord op de vraag 'Wat doet het lichaam met het medicament?': d.w.z. inname, plasmaspiegels, metabolisatie, etc.) vooral met betrekking tot andere medicatie die een patiënt werd voorgeschreven. Zeer snel krijgt men immers situaties van polyfarmacie waarbij de complexiteit van de interacties minder gaat bijdragen aan de efficiëntie van de behandeling dan wel aan de risico's van potentieel ernstige neveneffecten.

Inhoud

De cursist krijgt een kapstok aangeboden die hem/haar wegwijs maakt in de grote richtlijnen van farmacodynamiek en farmacokinetiek van de gehanteerde psychofarmaca opdat men inzicht zou krijgen in welke effecten en neveneffecten te verwachten zijn. Hoewel de basisprincipes te bevatten zijn en zeer behulpzaam kunnen zijn, wordt ook aangegeven waar de complexiteit van de materie schuilt teneinde oversimplificatie te vermijden. De bedoeling is dat de cursist na afloop op een praktische wijze inzicht krijgt in de basismechanismen van psychofarmaca teneinde in een team met de arts de kwaliteit van de behandeling en de patiëntveiligheid mee te helpen bewaken.

Methodiek

Uitgebreide PowerPoint-presentatie aangaande de basismechanismen van farmacokinetiek en farmacodynamiek. Casuïstiek waar illustratief. Vragen mogen interactief en dynamisch gesteld worden.

Doelgroep

Iedereen die vanuit zijn functie ambulante dan wel residentiële patiënten in contact komt en door deze ook bevraagd kan worden, bijvoorbeeld verpleegkundigen, therapeuten, ...
Maximum 20 deelnemers.

Lesgever

Dr. Georges Otte is neuropsychiater en hoofdgeneesheer in PC Dr. Guislain te Gent. (Ouderenpsychiatrie en Neurofysiologisch labo)

Locatie en datum

Deze vorming vindt plaats op donderdag 24 mei 2012 van 13.30 u. tot 16.30 u. in het Vormingscentrum Guislain, Jozef Guislainstraat 43, 9000 Gent. Het onthaal begint om 13 u.

Praktische inlichtingen

Inschrijvingen

Het **inschrijvingsformulier** (medewerkers Broeders van Liefde) voor deze vorming kunt u **downloaden** via www.vormingscentrumguislain.be/kalender.

Er kunnen **maximaal 2 personen per voorziening of school** aan deze vorming deelnemen. Gelieve het inschrijvingsformulier uitsluitend via de directie of de VTO-coördinator aan ons te bezorgen, via fax of e-mail, uiterlijk 2 weken vóór de start van de vorming.

Na ontvangst van de inschrijving bezorgen wij u nog een bevestiging en, indien van toepassing, wordt er ook een factuur bezorgd aan de voorziening of school.

Deelnameprijs

Sector Verzorgingsinstellingen: Gratis

Sector Welzijn - Buitengewoon Onderwijs:

- Subsector Welzijn: Gratis
- Subsector Buitengewoon Onderwijs: 10 euro per persoon

Sector Onderwijs: 10 euro per persoon

Annuleringsvoorwaarden

Bij annulering van de inschrijving **minder dan 3 werkdagen** voor de aanvang van de vorming is de totale deelnameprijs verschuldigd.

De annulering dient steeds schriftelijk te gebeuren en is **pas definitief na ontvangst-bevestiging** van Vormingscentrum Guislain vzw.

Inlichtingen

Coördinatie Dienst Vorming - Vormingscentrum Guislain vzw

Marc Keuleneer   Algemeen Directeur   -   marc.keuleneer@fracarita.org

Ingo Verheye   Stafmedewerker   -   TEL 09 216 35 77   -   ingo.verheye@fracarita.org

Vanessa Scheir   Stafmedewerker   -   TEL 09 216 35 89   -   vanessa.scheir@fracarita.org

Activering en arbeidstrajectbegeleiding in een veranderende geestelijke gezondheidszorg

Dinsdag 5 juni 2012

Situering

In een veranderende geestelijke gezondheidszorg (cfr. Art. 107) krijgt 'psychosociale rehabilitatie' (functie 3) een belangrijke plaats. Activering in de ruime zin van het woord (Arbeid – Vorming – Vrije Tijd – Ontmoeting) wordt in een grotere samenwerking (intra-extramuraal) opgevat.

Arbeid is een belangrijke indicator in het proces van herstel van cliënten met een psychische/psychiatrische problematiek. Voor cliënten is 'aan de slag gaan' een erg belangrijke stap, maar een niet zo evidente onderneming. Specifieke trajectbegeleiding biedt hierbij hulp. Er zijn voor trajectbegeleiders dan ook een aantal voorspellende factoren op weg naar succes, met name do's en don'ts waarmee rekening dient gehouden te worden.

Inhoud

In het eerste deel wordt een uiteenzetting gegeven van de uitwerking van Art. 107 (i.q. Functie 3 Psychosociale rehabilitatie) van zorgregio Tienen. Hierna trachten we op interactieve manier good practices uit andere regio's te onderscheiden via de world-café methodiek.

In het tweede deel worden de voorspellende factoren naar succes in trajectbegeleiding uitgeklaard en passeren do's en don'ts en good methods de revue. We vragen aan de deelnemers van deze vorming een casus uit te schrijven uit hun praktijk en trachten via intervisie krachtige kruisbestuivingen te realiseren.

Methodiek

Er wordt gewerkt aan de hand van een theoretische kadering, doorspekt met voorbeelden uit de dagelijkse praktijk. Interactie tussen de deelnemers zorgt voor kruisbestuiving inzake good practices voor de eigen werking. We vragen aan deelnemers een casus mee te brengen (formulier hiervoor wordt opgestuurd na de inschrijving).

Doelgroep

Deze vorming staat open voor hulpverleners en begeleiders die bezig zijn met activering (ruime zin) van mensen met psychische of psychiatrische problemen. Maximum 15 deelnemers.

Lesgever

Rik Loenders, Lore Boucké en Lies Van Kerschaver zijn ergotherapeuten, werkzaam in de Psychiatrische Kliniek Broeders Alexianen te Tienen. Zij staan in voor de interne en externe trajectbegeleiding van mensen met psychische of psychiatrische problemen naar alle tewerkstellingscircuits.

Locatie en datum

Deze vorming vindt plaats op dinsdag 5 juni 2012 van 9.30 u. tot 16.30 u. in Vormingscentrum 'Huize Leven', Boeveriestraat 14, 8000 Brugge. Het onthaal begint om 9 u.

Praktische inlichtingen

Inschrijvingen

Het **inschrijvingsformulier** (medewerkers Broeders van Liefde) voor deze vorming kunt u **downloaden** via www.vormingscentrumguislain.be/kalender.

Er kunnen **maximaal 2 personen per voorziening of school** aan deze vorming deelnemen. Gelieve het inschrijvingsformulier uitsluitend via de directie of de VTO-coördinator aan ons te bezorgen, via fax of e-mail, uiterlijk 2 weken vóór de start van de vorming.

Na ontvangst van de inschrijving bezorgen wij u nog een bevestiging en wordt er ook een factuur bezorgd aan de voorziening of school.

Deelnemeprijs

Sector Verzorgingsinstellingen: 10 euro per persoon (incl. koffie, maaltijd en infomap)

Sector Welzijn - Buitengewoon Onderwijs:

- Subsector Welzijn: 10 euro per persoon (incl. koffie, maaltijd en infomap)
- Subsector Buitengewoon Onderwijs: 16 euro per persoon (incl. koffie, maaltijd en infomap)

Sector Onderwijs: 16 euro per persoon (incl. koffie, maaltijd en infomap)

Annuleringsvoorwaarden

Bij annulering van de inschrijving **minder dan 3 werkdagen** voor de aanvang van de vorming is de totale deelnemeprijs verschuldigd.

De annulering dient steeds schriftelijk te gebeuren en is **pas definitief na ontvangst-bevestiging** van Vormingscentrum Guislain vzw.

Inlichtingen

Coördinatie Dienst Vorming - Vormingscentrum Guislain vzw

Marc Keuleneer   Algemeen Directeur - marc.keuleneer@fracarita.org

Ingo Verheye   Stafmedewerker   - TEL 09 216 35 77 - ingo.verheye@fracarita.org

Vanessa Scheir   Stafmedewerker   - TEL 09 216 35 89 - vanessa.scheir@fracarita.org

Psychosociale rehabilitatie: principes en handvaten om psychiatrische zorg te bieden in de maatschappij

Donderdag 7 juni 2012

Situering

De deinstitutionaliseringbeweging in de Geestelijke Gezondheidszorg (artikel 107) brengt met zich mee dat personen met ernstige en langdurige psychische problemen niet langer voor vele jaren in Psychiatrische Ziekenhuizen verblijven en vaker thuis of in Beschut Wonen begeleiding krijgen. Naast de grote uitdagingen op structureel en organisatorisch niveau, is de cultuuromslag binnen dit verhaal niet te onderschatten. Door de veranderingen in het zorglandschap staan vele medewerkers voor de uitdaging hun zorg anders te organiseren en in te vullen. Een langdurig vormingsprogramma is een hulpmiddel om medewerkers uit te rusten met de specifieke kennis, vaardigheden en attitudes die nodig zijn om vanuit een rehabilitatiegerichte visie een goede ondersteuning te bieden aan personen met ernstige en langdurige psychische problemen. Deze vormingsdag wil hiertoe een eerste smaakmaker of opstap bieden.

Inhoud

De doelstelling van het vormingsprogramma is om het zorgproces vanuit het rehabilitatiegericht perspectief te belichten. 'Rehabilitatie' wijst naar een aantal visies en methodes die binnen psychiatrie en in de geestelijke gezondheidszorg ontwikkeld werden om het herstel van personen met ernstige en langdurige psychische problemen te bevorderen. De visie op rehabilitatie is gebaseerd op het jarenlang onderzoek van LUCAS (centrum voor zorgonderzoek en consultancy: <http://www.kuleuven.be/lucas>) in samenwerking met diverse GGZ-voorzieningen. Het betreft een Vlaamse integratie van belangrijke internationale tendensen in de vermaatschappelijking van de zorg voor psychisch kwetsbare mensen: o.a. Anthony, Cohen & Farkas (IRB), Liberman, Bennett & Shepherd, Systematisch Rehabilitatiegericht Handelen (SRH), strengtsmodel van Rapp, maatschappelijk steunsysteem, Assertive Community Treatment, Individual Placement Support, criteria van goede zorg, ...

Binnen het tijdsbestek van het huidige vormingsprogramma zal de focus liggen op:

- de visie en het theoretisch kader van psychosociale rehabilitatie
- de vertaalslag naar de praktijk; meer concreet binnen de relatie zorgverlener – zorgvrager: expressed emotion, relationele en communicatieve vaardigheden die herstelbevorderend zijn, het belang van het team, ...

Methodiek: 'Een sociaal-constructivistische visie op leren'

Een sociaal-constructivistische visie op leren betekent (1) dat de kennis die men aanreikt zo goed mogelijk aansluit bij de reeds aanwezige ervaringen en inzichten van de deelnemers en (2) dat deelnemers niet enkel leren door te luisteren naar de 'docenten', maar ook door de uitwisseling van ervaringen tussen de deelnemers. De vorming vertrekt maximaal bij de ervaringen en leernoden van de deelnemers. Telkens wordt aansluitend op de theorie ruimte gecreëerd voor de uitwisseling van ervaringen in en tussen de deelnemers zodat zij de eigen blinde vlekken op het spoor kunnen komen.

Doelgroep

Het programma richt zich tot al wie een (toekomstige) rol opneemt in de zorg voor personen met ernstige en langdurige psychische problemen in de maatschappij. Dit zijn zowel professionele hulpverleners als mantelzorgers en ervaringsdeskundigen. Maximum 30 deelnemers.

Lesgever

Stefanie Everaert is kwaliteitscoördinator en stafmedewerker patiëntenzorg in PC Dr. Guislain te Gent. Zij is (mede)verantwoordelijk voor de implementatie van het kwaliteitsbeleid, waaronder de implementatie van het elektronisch patiëntendossier, van een intern auditsysteem, van het project patient safety, van methodieken om outcome bij patiënten in kaart te brengen, de coaching van veranderingsprocessen in het kader van de vermaatschappelijking van zorg, ...

Locatie en datum

Deze vorming vindt plaats op donderdag 7 juni 2012 van 9.30 u. tot 16.30 u. in het Vormingscentrum Guislain, Jozef Guislainstraat 43, 9000 Gent. Het onthaal begint om 9 u.

Praktische inlichtingen

Inschrijvingen

Het **inschrijvingsformulier** (medewerkers Broeders van Liefde) voor deze vorming kunt u **downloaden** via www.vormingscentrumguislain.be/kalender.

Er kunnen **maximaal 2 personen per voorziening of school** aan deze vorming deelnemen. Gelieve het inschrijvingsformulier uitsluitend via de directie of de VTO-coördinator aan ons te bezorgen, via fax of e-mail, uiterlijk 2 weken vóór de start van de vorming.

Na ontvangst van de inschrijving bezorgen wij u nog een bevestiging en wordt er ook een factuur bezorgd aan de voorziening of school.

Deelnameprijs

Sector Verzorgingsinstellingen: 10 euro per persoon (incl. koffie, maaltijd en infomap)

Sector Welzijn - Buitengewoon Onderwijs:

- Subsector Welzijn: 10 euro per persoon (incl. koffie, maaltijd en infomap)
- Subsector Buitengewoon Onderwijs: 16 euro per persoon (incl. koffie, maaltijd en infomap)

Sector Onderwijs: 16 euro per persoon (incl. koffie, maaltijd en infomap)

Annuleringsvoorwaarden

Bij annulering van de inschrijving **minder dan 3 werkdagen** voor de aanvang van de vorming is de totale deelnameprijs verschuldigd.

De annulering dient steeds schriftelijk te gebeuren en is **pas definitief na ontvangst-bevestiging** van Vormingscentrum Guislain vzw.

Inlichtingen

Coördinatie Dienst Vorming - Vormingscentrum Guislain vzw

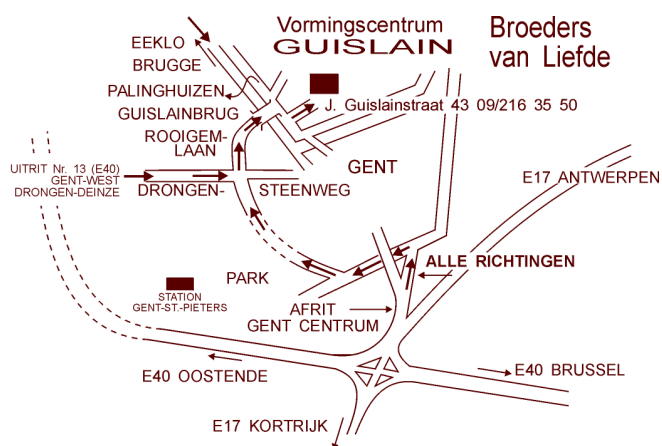
Marc Keuleneer   Algemeen Directeur   - marc.keuleneer@fracarita.org

Ingo Verheye   Stafmedewerker   - TEL 09 216 35 77 - ingo.verheye@fracarita.org

Vanessa Scheir   Stafmedewerker   - TEL 09 216 35 89 - vanessa.scheir@fracarita.org

Hoe Vormingscentrum Guislain (Gent) bereiken?

Met de wagen:

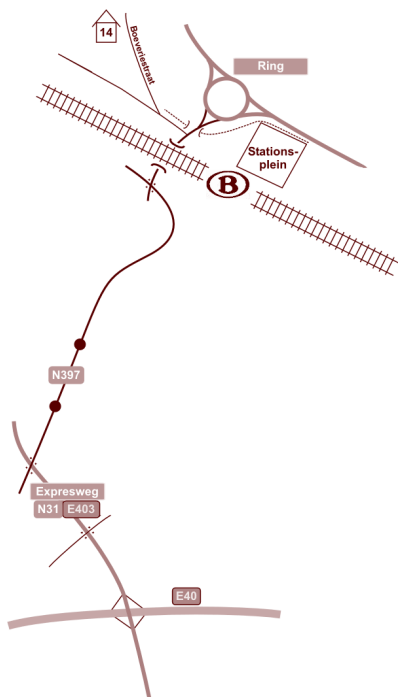
Ruime parkeergelegenheid

Met het openbaar vervoer:

U neemt de trein tot aan station Gent-Sint-Pieters. Vervolgens neemt u tram 1 (richting Evergem of Wondelgem) tot halte Jozef Guislainstraat/ Museum Dr. Guislain (deze tram stopt ongeveer 100 m voorbij de ingang van het Vormingscentrum Guislain). Duur traject: ± 30 minuten.

Voor verdere informatie verwijzen wij u graag naar de website van De Lijn: www.delijn.be

Hoe Vormingscentrum 'Huize Leven' (Brugge) bereiken?

Met de wagen:

Vanaf de E40 neemt u afrit 8 (Brugge). U volgt de N31 richting Brugge. Sla net vóór de tweede verkeerslichten rechtsaf (N397, richting Sint-Michiels) tot aan de ring R30. Volg de ring 'richting centrum' tot aan het rond punt. Dit helemaal rond rijden en terugkeren richting Sint-Michiels om dan onmiddellijk daarna de eerste straat rechts in te slaan. Dit is de Boeveriestraat. U parkeert echter best in de Stationslaan (net vóór de spoorwegbrug links) of in een ondergrondse parking (bv. parking onder het Zand).

Met het openbaar vervoer:

Neem de trein tot aan station Brugge. Voor het station neemt u een van de stadsbussen richting het centrum. U stapt af aan de halte 't Zand (naast het concertgebouw). Steek de straat over, voorbij de verschillende busperrons. Neem vervolgens de straat links van u, dit is de Boeveriestraat. Vormingscentrum 'Huize Leven' bevindt zich ter hoogte van huisnummer 14.

Indien u te voet wenst te gaan (± 10 minuten wandelen), neemt u de hoofduitgang van het station (uitgang centrum). Neem links van het stationsplein het pad richting de voetgangerstunnel die rechtstreeks in de Boeveriestraat uitkomt.